

SCVTVM
MARTIS
CORONATUM,
SARMATIAM UNIVERSAM

CORONANS,
Bibliotheca Zurovianens in Vids Dni Babilij Magni
Serenissimo ac Potentissimo

IOANNE III.

POLONIARUM REGE
ORTHODOXO

Inter Publicos

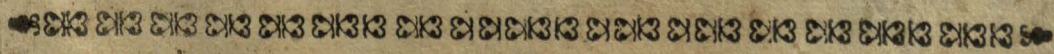
REGIÆ INAUGURATIONIS
Plausus & Triumphos,
Sub Aspectū Imperijs & Regnis
PROPOSITVM

A B

Alma Universitate Vilnensi Soc: JESU

P E R

Illustrem D. IOANNEM ZAWISZA Nota-
ridam M. D. L. in eadem Vniversitate Eloquen-
tiæ Auditorem.

VILNÆ Typis Academicis Societatis 1887,
ANNO Domini 1676.

S E R E N I S S I M O,

Potentissimo, Invictissimo,

P R I N C I P I

J O A N N I III.

R E G I P O L O N I A R U M,

Magno Duci Litvaniæ, Russiæ
Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ,

Czernihoviæ Podlachia, Smolensciæ. &c. &c.

Domino Clementissimo.

 Abes Coronato Tuo Scu-
to coronatã Regũ Matrẽ,
quia liberorum Civiũ Reginã
Sarmatiam REX INVICTISSI-
ME. Inclinat illa sublime tot urbi-
um & Provinciarũ caput, sub Re-
galis Clypei munimentum; pro-
sternit simul aurei Regum or-
bis custos Aquila, coronatum
virtute & gloriã verticẽ; subijcit

Litvani Pegasi armat9 infessor
laureatā victorijs frōtē; Serenif-
simis Regij Scuti in umbris, secu-
rā ab æstu Thraciæ Lunæ patriā
veneraturus. Quē magnis passi-
bus præcurrentē Academicus
noster Eques comitatur. Atq; in
me totus ad venerationem tanti
Principis prostrat9, eandē, quam
à Te accipit in coronato Scuto,
coronatā, Tibi vovet felicitatem.
Licebit mihi gentilitij mei Oloris
Regū majestatic9 semper candi-
di, pennā in obsequia aptare; quā
vota orbis, fortunarumq; plaus9;
Serenissimo refractis gloriæ radi-
js Scuto, possim inscribere.

SERENISSIMÆ MAIESTATIS TVÆ.

Devotissimus Subditus
IOANNES ZAWISZA.

COronasti Sarmaticam Ma-
jestatem, dum in vno, tot Regum
quot Civiū Diademate; multas
multorum Principum induens Majesta-
tes: vnus omnium Imperatorum coronis
spes publicas coronares REGUM POTEN-
TISSIME. Erexist depressum ferro caput
ab ipsis ruinis altior hodie Polonia, dum
coronario Tuo Scuto attolleretur, vt
possit assurgere in gloriam: augustum ma-
gnæ spei apicem, grādi Tuo Nomine co-
ronatura. Quamvis enim Regina illa li-
berarum Gentium Aquila, pridem coro-
nata Regum Mater esse meruerat: hoc v-
nicū tamen ad optatā ejus Diadematis
defuerat felicitatem: quòd auro solo, &
non etiam ferro coronaretur. Parum si
ibi pretiosa fuit aurea fortuna; quæ pretiū
à ferro non acciperet. Neq; tot laureis
succinctum verticē, sub coronariū aurū
liberè inclinasset: nisi illud simul, quo
coronati vertices molliùs recubant fer-

A

rum

rū, induisset. Non ignorans auri fulgore
laurus marcescere; sub vmbra ferri pro-
prio rigatas sudore felicius plantari. Pro-
iecit Serenissimas vmbas, in denudatū
Regalib9 Fascijs Sarmatiæ verticē, Triū-
phalis Tuus Clypeus: quib9 tot calentio-
res Syrij æstus, tot accensas Bellonæ fa-
ces, flammantem deniq; in Leone & Sa-
gittario Lunam; à fortunis, & integritate
publica arceret. Ut sic Illustrib9 vmbis,
Patria non obumbrata, sed inumbrata, ab
vmbis illustrior orbi pateret. Atq; iam
Te Principe suo coronata Serenissimum:
patrio Tuo munita Scuto, invictissimū;
adeoq; non vnius laureæ capacem extu-
lit apicē. Ut in Te vno ostenderet, quàm
augustum in suorum Principum purpura
induat paludamentum, quàm maiestuose
in coronatis suorū Regum capitib9 to-
ta coronetur. Multos equidem suos Prin-
cipes augusto titulo salutavit, qui nō nu-
dum ad Diadema caput attulerant: & ve-
luti pronubā Poloniam nativâ Regiarum
virtutū coronâ, in vicem adoreæ datâ de-
sponsa-

quam tot sæculis, vera ferrei Martis pro-
pago, à magnis suis Regibus, ferream mé-
dicabat felicitatem, in Te maximis maio-
re, veluti in fortunato Heroû orbis cõ-
pendio diviniore destinatum forte, reci-
pit. Quæ prius à te sibi reddita fuit ante-
quã se Tibi redderet Regina liberæ Gen-
tis, à te conseruata, antequam te liberè
Regem suum proclamaret. Regium eni-
mò Diuinum duxisti prius dare Coro-
nas, quàm accipere. Vt nondum Rex
nominatus grandibus magnorum Re-
gum titulis, ex iure salutari deberes: quo-
rum gloriæ accensam facem, augusto
pectore, vultu, ore & manu, tam inter
Bellonæ tædas, quàm inter pacis oleas
circumferebas; vbiq; ipsas Regû illustras
Serenitates. Stetit tandé in sui Principis
attonita vultu tota Sarmatia: & vt sem-
per erecta ad grãdia staret; sub Scutum
Regale caput inclinavit. Cecidisset enim
ad fatalem Ottomanicæ Cynthiæ lucem,
magis Eudymione contenebrata; nisi Se-
renif-

reniffima Tui Clypei sub vmbra, ipsâ
Nominis Tui vmbra, & coronata & ar-
mata stetit. Vbi trophæum Te ipso co-
ronatum, tota Polonia futura: Tibi ma-
gno hostium Triumphatori, Coronam
Triumphalem, de ipso orbe Polono Li-
tvanôq; in orbem contexeret. Induisti e-
nim victor orbis adoras, in quibus totû
orientis & occidētis solis paludamentû
indueres; Erubuit tota Asia & suo pu-
dore, & suorum sanguine suffusa, ut Tibi
purpurâ conficeret. Thracia Tuis pedi-
bus substravit vexilla; vt instrato, orien-
tis pompâ, itinere, per depressa, ecli-
psim soli Christiano minantis Lunæ cor-
nua, per calcata infauſta Polonis fidera,
Thronum conscenderes. Tremuerat
profectò Lechia, dum Thracius Hæm9,
toto penè verticè attremeret, in nostras,
vel poti9 suas ruinas cōsensurus. Terror
ille orbis, Asiæ Tyrannus, vnâ orienté,
alterâ manu occidentem arbitrat9 se cō-
prehensurum: ab Ægæo usq; littore, à
B fauci.

faucibus Propontidis, Ciliciam, Cappadociam, Pontū ipsum commoverat, maria turbaverat, glaciale Caucasum, inferuentiores iras liquefcere coegerat, propulerat Græciam: armaverat Syliſtriam, Myrmidones, Dolopes Thraciã, & Afiam minorem, & quidquid terrarū Ocean9 aluit, quidquid Danubi9, & Euphrates ambit, ſub ſigna vocavit, vt in Polonis campis tumulos ſignaret, ſed quàm gratis, vtpote fuorū mortibus replēdos. Nutabat ſub tanto onere tellus, & niſi ſibi oneroſa eſſet, hæc pondera virorum, proprio ipſorum onere oppreſſiſſet. Eclipſim patiebatur ſerenus podoliæ Sol, in Polo Lechico ſemper illuſtri radio, ſerenitates throni comitat9; partim quòd profana tot terrarum portenta de profapia Lernæ prognata, illibatus Cæli oculus nollet ſpectare; partim quòd oppoſitam ſibi ex diametro Lunam metueret. Expavit Roxus bellator Leo & magnificas componens iras pretium Marti de.

ti dedit; vt carior posthàc Patriæ æstima-
retur. Ipsa Regnatrix Aquila ægre diade-
ma, grauato tantâ curarum mole capiti
sustinebat; quod, tot procellosi Austri
per casû agitabant: vt de coronario orbe
vel regni gemmâ libertatem excuterent,
vel ipsam coronam terræ allisam, malè
docti Sergij in turpem auri massam, com-
pingerét. Stetisti vnus ruentis Athlas or-
bis Sarmatici; & ipsis de ruinis triúpha-
turû, ruinis ruinas restaurâsti: vt non nisi
per casus hostiû, Patriâ erigeres. Protexi-
sti Martio Tuo inermē poloniâ Clypeo;
quo illa & malè splendidâ lethalis Cyn-
thiæ lucem, pupillas regni fodicantē ar-
ceret, & Getici Chironis tela, in nostra
pectora torquentis, impetum frangeret.
Ipse verò nudum pectus in pulchra vul-
nera tulisti; vt sic Te immortalē Achil-
lem probares; non ignarus, eum ferreo
munimento non egere, cui ferreus, imò
adamantinus animus est. Suspexit arma-
tus Oriens Poloniâ Gentilitio Tuo Scu.

to munitam ; in quo magnorum Heroũ
redivivas imagines, pectora justas spi-
rantia iras, exhorruit, ne in ortu occidif-
set. Vidit eos, quos semper timuit ne vi-
deret, invictos olim Duces Poloniae SO-
BIESCIOS, SIENIAWSCIOS, ZBARAWSCIOS,
ZOLKIEWIOS, Tibi sanguine suo jus in vi-
ctorias transcribere: ut una manu omniũ
Clavas portares, una fronte omniũ lau-
reas indueres: qui omniũ auspicia indu-
isti. Vidit magnos Reges Vladislaum
Varnensem, Sigismundum, Stephanum,
Vladislaum IV. Te comitari: vt unus
tot Regum fortunas ferens, unus
tot Regum gladijs pugnares; vel potiũs
vno gladio omnium Regum bella præ-
ferres, ea manu Orientem obumbraturus:
quã Serenissimis sceptris illustratã dome-
sticum polum illuminare deberes. Hac
eadem manu Tuorum bellatorum men-
tibus facem prætulisti, iras ipsas læsæ in-
nocentiæ vindices, adhuc parvo in cor-
de tepentes accensus, vt vastum incẽ-
dium

dium ad Patriæ refrigerationē excitares.
Prætulisti facem solari omnium luminū
Principi non inæqualem: magnis enim
terrarū Principib9, affinis cū planetarū
principe intercedit serenitas: si utriq; pa-
riter ad infimum atomum suos radios de-
miserint. An non magnum illud in Te?
quod nulla rerum edax delebit oblivio;
adeo Te, infra te ipsum demisisse, ut in-
fra vitæ & mortis discrimen vitā Patriæ;
quia Tuam, in quo tota vivit Patria, de-
miseris. Dux enim eras simul & miles,
Imperator & antesignanus, primus in
hostium castra ante signa & aquilas: pedi-
tem & gregarium, non tam simulans, quā
assimilans, prævolāsti: inter funera & cre-
bras mortes Ducem immortalem debe-
re esse, raro exemplo probavisti; hoc so-
lo, duplici dignus immortalitate. Nudo
ferro onustus, nudū caput ferebas, quo
omnes ad necem designares. Infremuit
Thracico ab Hæmo Gradius, & majora
Polonis in castris belli Numina adoratu-
rus,

C

rus,

C^{HA}

rus; suorum manes malè religiosas, superis inferias, dedit. Hostis enim ille ferocia immanis, barbarie efferatus, armorum genere instructissimus, loci beneficio adjutus, vallis & aggere circumseptus; tot victorijs tumidus, qui erecta in arrogantiam cervice, fronte in minas composita, antiqua sibi Caligulae vota in nobis evenisse putabat, unam omnibus cervicem arbitratus, uno ictu, unum tumultum omnibus parabat: Hic, inquam, vix altero labentis horae circulo, justa inter vulnera tumultatus, inferis nuntiavit, unam Polonis esse cervicem, sed ferream, unum caput, sed adamantinum, nec mille ictibus demetendum. Mersus in sanguine suo naufragus hostis, tot funeribus orbem profanavit, quot navigaturo ad gloriam pro naulo, satis essent. Vasti illi Chotimeses campi, tot mortibus instrati, ad solum tumultum non suffecissent, nisi praerupta montium, rupes, & abyssus ad societatem oneris invitassent. Et profecto nutaret
terra

terra sub tā monstroso pondere, nisi Tuā
brevis se sperans futurā, erecta, & immo-
ta constitisset; ut tot nutantia, pronaque
Principi suo, hostiū capita, duro sinu, ex-
ciperet. Stetit tanto spectaculo attoni-
tus Tyra; cū tot cadaverib9 opplet9,
imò sibi ipsi aggere corporum interce-
ptus, stare debuerat? an simul erubescere?
quòd hos malè sanos colorum propolas,
in Poloniam transmiserit; quorum san-
guine adeo ipse ruberet; ut se ipsum exu-
isse videretur. Stupuit orbis univers9,
& attonit9 rei admiratione, vltra se ipsū
excessit: quia, Te intra angustias orbis
nequaquam clausum orbem excessisse
credidit. Neq; seris factis posthuma cre-
det ætas, nisi Te talem esse, crediderit:
qui fidem vetustatis, vota que terrarum
præveniens, nova orbis prodigia forma-
turus, magnos Pompeios, Alexandros,
Scipiones in Te, nō tam efformare, quàm
corrigere studeres. Vicisti victorem tot
populorum exercitum, & qui terras soli-

us terrore Nominis concusserat, maria
vexaverat, ipsis elementis bella indixe-
rat, undantem aquis Candiam igne mer-
surus: hic in undanti suo cruore mergen-
dus, de illis terris, quas ex aggere Polono,
altis designaverat supercilijs, tantum ac-
cepit, quantum nec sibi satis foret ad se-
pulchrum. Dedit coactus gladios, tot
palmarum mesiores, & adhuc recenti ta-
bo stillantes, in turpem fortunæ ironi-
am: quæ in fatali ignominia furnace,
infames de illis hastas excudit, totam A-
siam sub eas missura. Perrexerat ad pur-
puram Polonam, in suo cruore pur-
puratus hostis: & infelix Romani Bruti
æmulus, vt regnasset, invita terræ fixit
oscula, nunquam amplius regnaturus.
Oceanum quendam sibi fore putavit Sar-
matiam; quem facile secūdis velis trans-
fretaret: Sed ecce naufragium ei Tua auspi-
cia prænuntiant: antennas fortuna rum-
pit, malum virtus frangit, robur remos
excudit: adeoq; in ipso littore, ad scopu-
lum

lum impingēs; quem quæſivit, in cruore
ſuo navigavit oceanum. Cui vincula
quidem & compedes paraverat; ſed ut
Xerxes Hellesponto. Grandis hæc for-
tuna Poloniæ eſt, ſed ad quam illa, victo-
re Tuoin Clypeo, meliore, quàm Hercu-
les, augurio, per hoſtilis ſanguinis proflu-
via transfretavit. Credo ego Achillis illū
protectorem Græciæ Clypeum, SOBIE-
SCIANO SCUTO, ſuam ceſſiſſe felicitatem.
Subſcriperat illi prodigioſa ingenio ve-
tuſtas famam immortalẽ, cujus Te he-
redem hodie, publicum mundi Caput
veneratur. Subjecerat molem univerſi
unius bellatoris Clypeo. Cui, operâ Vul-
cani, terram cum oceano, cælum cum ſo-
le, & ſtellas inter grata artificij lineamen-
ta, facundasq; Phydix umbras, imprefſe-
rat: quid niſi Te tacitis in picturis, augur
illa futurorum ætas non fallaci omine lo-
quebatur. Ipſe eſt mihi æternæ hujus ve-
ritatis argumentum, cujus UMBONI CON-
ſtantem ſuâ gravitate univerſi machinã,
D scili-

ECTZ

203512

scilicet ne in sua constantia constanter
rueret, Superi subjecerunt. Non unam,
sed plures hîc fortuna incidit T E R R A S,
plures Tuæ gloriæ mundos quæsitura, il-
las inquam terras, quas victorijs peragrâ-
sti, quas Poloniæ reddidisti, per quas ar-
morum, Nominisq; terrorem circumtu-
listi. Et maximè tota mihi Dacia hîc pa-
tere videtur, quæ Tua manu nuper Po-
lono sceptro subiecta, victores fasces, vi-
tæ, necisq; dominas secures, Imperatoria
Tua auspicia, fædifrago tamen poplite a-
doravit. Terrarum pondera, vrbium,
montiumq; juga, castellorum & arcium
munimenta, ac totum, quidquid Bory-
sthenes, & Danubius terminat: quid-
quid Moldavia, Illiria, & Dalmatia affi-
ne habet, victoriæ Tuæ, supra fastigia vr-
bium, & populorum devectæ, substravit
Et profectò stetit adhuc suis felicior
ruinis; nisi, postquam Tibi semel procu-
buit, superba rebelle caput erexisset. Vel
certè terras illas huic Martio Scuto inci-
sas

fas crediderim; quarum pondere grava-
ta Thracia, supino collo, pro fatali cespi-
te, tumulisq; suorum, locum in eis desi-
gnaret. Oceanum verò Bellona impref-
sit, in quo Tu ad famæ perénitatem, nau-
clerâ virtute: transfuga Hufzeymus, na-
varcho timore, ad æternam ignominiam
navigavit: Ottomanicis castris, triennali
Babylonis censu, totiusq; Orientis splé-
doribus in pretium Libitinæ, pro nauo
datis; mortibus, umbrisq; suorum remos
dirigentibus, pudore ventos & vela
ministrâte, infamem portum obtéturus.
Iam verò cælú virtus delineavit, cui Tu
omnia Tua trophæa, veluti fixa felici-
tatis sidera, distincto ordine subscripsisti,
Cæli semper amicus Princeps, non nisi
illos triumphos Tuos esse putabas, qui-
bus Superi plausum darent, quibus Po-
lus innubi vultu annuisset.

Ideoque victor Orientis, victori Deo,
ipfâ caléte adhuc victoriâ, magnifica in-
ter Hufzeymi tentoria, lustrato Sacris lo-

З БІБЛІОТЕКН

co, Ambrosianum epinicion cantari
præcepisti. Sacrum ibidem, orbis trium-
phator, prostratus coram triumphantiu
triumphatore, de genu audivisti, ut glo-
riosum curvares poplitem, eum adora-
turus, qui tot bellatorum superbas cer-
vices Tibi incurvavit. Didicisset nõ am-
bigō Poenus ille Imperator, Romæ ter-
ror Annibal, vincere, & victoriâ uti, si
Te victorum ideam, in quo omnes casus
& fatum, tanquam inania numina, incõ-
sulta manserunt: ad cæli bilancem mo-
menta victoriæ librare advertisset. Nun-
quam Tu victorijs tumidus (sciens ex
altis fastigijs graviores esse calus) Te ex-
tulisti: ut victorem Deum fastigio Tuis
trophæis instrato extollerēs, Tibi infimū
gradum reliquisti, eo ipso, omni fastigio
altior, quò omni fastu inferior. Domu-
isti igitur terrarum, & aquarum domito-
rem exercitum, cælo iudice, orbe indi-
ce, supra belli aleam, infra Te ipsum spõ-
tanea submissione coniectus triumphator.

tor. Ubi immortalis Parens Tuus, pu-
blicæ pacis fecialis, integritatis Polonæ
Pater patratus, orientem à Septemtrio-
ne difterminavit; ubi par Superis Avus
invictiffimus, effuso fanguine, purpura-
tam ominofæ Thraciæ Cynthiam obnu-
bilavit: ibi Tu Patre Auoq; major, vio-
latæ fidei, effufi fanguinis vindex, pur-
puratas Orientis Dynaftarum victimas,
immortalibus Majorum Tuorum umbris
cecidifti. Compluribus Baffarum cæfis,
compluribus captis, profligatâ potentiâ
Ottomanica, æqualis magnis Cæfaribus,
Maximi Constantini Romanorum Im-
peratoris, fixam in D E O constantiam
æmulatus, ejufdem more triumphâfti.
Cujus victori Clypeo, æquius, quàm ia-
ctâtius, illud triumphale, vidi, veni, vici,
Polonia fufcribat, eft neceffe. Nihilo-
min9 eidem adhuc augufto umboni ter-
ror & clementia, ftellas folemq; amica
orbi fidera effigie non vanâ impreffit.
Solem, à quo Ottomanica Luna inter
E fuas

МОНАСТЫРА

suas fuorumq; umbras, eclipsim metuat
æmulæ sceptris thronoq; impatiens ejus
serenitatis. Stellas verò, tanquam cle-
mentia sidera, vt Te principem nostrú
Clementis Decimi Clementissimum
fidus, inter orthodoxi orbis Principes
planetas Serenissimum, Quirini Patris
dilectum Filium, & bellatorem, Roma-
næ Clementiæ Astra, in Polono cælo di-
spensare profiteatur. Amavit horum
splendorem, Byzantinum etiam, nobis
fatale sidus; ita vt ipsum inimicum habe-
res Tuæ virtutis laudatorem; dum cle-
mens victor Chotimensi expugnatâ ar-
ce, vitam pacemq; petentibus; non vi-
tam modò, sed vitæ etiam munimentú,
præsidiumq; desperatis rebus dedisti: ut
pulchrius Tibi viverent hostes trium-
phandi, qui turpiter mori debuerant tri-
umphati. Atram ibi lacrymis lineam du-
xit, perfidiam suam contemplatus Tur-
ca; ubi Tuæ clementiæ astra, etiam per-
fidis, non unoque fulmine plectendis
capi-

capitibꝫ illuxisse, lippienti, fætoq; tenebrarum oculo, circumspexit Ideoq; Tuã vitæ dominam manum veneratus, testatur Te etiam parcendo vicisse. Ut dedoceas orbem, tristem illam fatorum lanienam, qui omnem laudem in sanguine natare arbitratus, mortibus populorum lethalem semper immortalitatem solet parturire: quasi verò inter oleas, sine pluvio sanguine debeat triumphalis laurus arefcere.

Quò me iterum rapis Divinitatis particeps, Principis mei Majestas? nova, eaq; prodigiosa in serenissimo vultu patet Poloniae felicitas; hæerere hîc attonitus debere inopinata facundiae taciturnitate; veritus, ne vulgare encomiũ Tuum fiat, quod possit à me vulgari; cùm grandia argumenta, grandia non sint, nisi omnẽ artis, quam exposcunt, apicem superaverint: at placet quoque coram Patriæ Patre, infantem matura in laude Patriam balbutire. Exurge Tu Princeps, & Te

E 2

quo-

ЖИРОВИЦКОГО

quoque dignum finge Deo: (loquor cū
Tragædo) illud Te mortalibus eximit,
quod ingentium capaces spiritus Tuos
excitavit, ut Patriam in tot charis filijs,
AGONIZANTEM, morti eximeres: dedisti
vitam civibus, Sanctior terrarum Sar-
matix Prometheus: quando Taumatur-
gâ virtute: membra Patriæ truncata for-
tunis, resecta à corpore, infami exanima-
ta seruitio, animasti. Habes encomiastes
quingenta millium captivorum No-
bilium turmas, à Te in libertatem vindi-
catas, famoso Scythico jugo excussas, Pa-
triæ lacrymis & amoribus redditas. O-
mnium istorum ora, imò omnium vulne-
ra: ferratique catastarum sonitus, facun-
di Tuæ virtutis sunt panegyristæ, per
regna, populosque Te magnum & Di-
vinum quoddam Numen, salutis suæ &
fortunarum Præstitem, ac Consentem
peroraturi. Quanta hæc fuisset jactura
poloniæ? nisi Tu per illam ad incremen-
tum, Polonam felicitatem promovisses.
Quan.

Quantum hucusque vulnus pateret ad
viscera Matris? nisi optimus Filius &
Pater de vulnere solo felicissimum phar-
macum effecisses. Ipse enim contritus
scorpio, qui fuit vulnus; fuit medela: du-
rus hic, nimisque crassus Tanaitico dra-
coni bolus erat: quem cum deglutire non
posset, vanas solum, adeoque macilentas
lingens spes, ipse famelicum morti cessit
edulium. Necdum hic sibi ipsi adæqua-
ta videbatur Tua clementia; in pietate
pietatem quæsit: ne quid relictum ab-
ire pateretur, quod orbis aliquando à
Divis Principibus potuit sperare; candi-
dam in solis orbita lineam, quam omnis
dies videret, aureo stylo adjectura. Tu
verò PRINCEPS adjecisti pretium & Patriæ
& Marti; qui pretiosam Marte Patriam,
Martem hanc Patriam pretiosiorē probatu-
rus, venalia mercantis Libitinæ lucra re-
demeras. Infantes enim infirmosque è
Scythica captivitate grádi Tuo brachio
exemptos, fame tamen captivatos, rerum
inopiã

УННХ

inopiâ, in servitutem mortis catenatos, à
sanguine & maternis complexib9 frigi-
dos, ex sinu matris nutricisque excusos,
inhospitæ terræ, aut asperis glebis, aut
devijs viarum saltibus, aut rigenti ce-
spiti reclines; Clemens & pius Impe-
rator, per gregarios, plebemque mili-
tum, proposito pretio laboris, colligere
mandabas; Serenissimo conspectu re-
creandos præsentare; morborum gra-
vitate afflictis nosocomia erigere, an-
nis adhuc, & vegeto rationis usu de-
stitutis, nutrices victusque, verus orbis
Sarmatici nutrici9, providere imperabas
Paruit celer miles mandatis, & nunquã
spe frustratus, quam in manibus Tuis nũ,
quam inanem adoravit; singulas animas,
non illubens apud Te, singulis argenteis
vendebat: quas scivit liberiores fore, si
huic optatæ emerentur servituti, quàm
si in servili durarent libertate. Imò totũ
Tu pretium libertati dederas, ut turpem
fatorum lanienam, ab his fatorum spolijs
decli-

declinans; à servitute liberans, filios Patriæ, liberos bellatores Reipublicæ mâcipares. Spectârunt id læta & erecta in gratias fronte Superi; omniumq; horum, quibus dedisti vitam, Tuis auspicijs signatâ, Tuis annis vectigalem subscripserunt: imò Superæ Reipublicæ Dynastas purpuratosque Poli Patres se fore, non ignari, Tuæ Poloniæ, Tuæque inaugurationi consentientes, non aliâ CORONA, nisi ex horum CORDIBUS contextâ, Regalem Tuam frontem redimire conspirârunt. Adjecerunt simul ad orbem coronarium illas animas; quas modò fame grassante, per sæcundos solis funeribus, Podoliæ campos, tractusq; Leopolienses, prodigus Tui, Civium salutis parcus, Princeps & Dominus, privato ærario animâsti: Hi omnes pretiosi uniones, Diademati Tuo intexti, radiabunt: & purpuram, Majestatēq; Tuam apud cælos terrasque, illustri nominis famâ accendent. Repones id munus in faven-

СТАГО

tis gremio fortunæ, si Tuus SERENISSI-
MUS APEX, præter aureæ lucis pretiosum
orbem, pretiosioribus Civium cordib9,
ambiat. Et quidem sola Civium vo-
ta, & affectus, in coronarium Regiæ frō-
tis decus videbaris affectare: dum nuper
Serenissimum caput, nondum auro, pri-
dem tamen totâ Patriâ coronatum, in ob-
iecta funesti Orientis tela, & fulmina
tulisti: forsan quia illud toto Oriente sci-
ebas iteratò coronandum? Maluisti co-
ronario auro Divinam, ad quam illud fe-
stinabat, frontem denegare; ne Regina
Sarmatiæ Aquila, suâ coronâ orbatum
caput, supina deijceret: atque ut tot ca-
sibus agitatam jam ægrè sustentans dia-
dema, casui non concederet; Tu vertici
& Tuum & illius diadema, pro tempore
abesse voluisti: quo fortè excussum de
Corona Regni pretiosum illum lapidē,
Lapidem Podoliæ grandem, prius in cir-
culum Regij diadematis insereres, an-
tequam aureo Regni circulo, caput Tu-
um

um redimires. Metuenti igitur adver-
sam fortunarum orbitam, Poloniæ; Re-
galem auri orbem in manibus reliquisti:
Ipse verò perrexisti candidatus, & recte
facti conscientia & liberis Civium suffra-
gijs Imperator, ad Coronam: per strages,
ac tumulos hostiũ, per purpuratos Tauri-
cano sanguine ascensus, ut purpuram
triumphali Patriæ comparares: extorsisti
fidem à malè fidis mentibus, quæ fidem
Domino, Regnoque tam diũ sacrilegè
torquebant, donec fædam infidelitaté,
in lethalem sibi cicatricem detorque-
rent. Recepisti propugnacula, castella,
& munimenta, totumque tractũ Ukrai-
nensem, divinã quãdã, quã in reos & vi-
ctos spargebas, majestate & clemẽtia vi-
ctor simul & Pater patratoꝝ foederis pacã-
sti. Ubi victorẽ gladiũ clemẽtibꝝ palmis
sepiebas; nõ magis vincere doctꝝ, quàm
victis jura pacis scribere; depressas spes
erigere; pariter clementiã, ac terrore no-
minis triumphare. Subacti igitur rebel-
les

G

les

БАСИЛА

les Ukrainenses, chirographū sui servi-
tij, domitore acinace, frontibus, & cer-
vicibus suis impressum circumtulerunt:
ex eo perpetui ubique Polonæ Reipu-
blicæ servi cognoscendi. Recepta caput
Provinciæ urbs Braclavia, Kalnicum,
Barum, Pawoloc, aliæq; vicinæ cælo
arces, & oppida innumera in Regni pote-
statem adacta, immortalis Tuæ gloriæ e-
recta steterunt trophæa. Patuere arcus
triumphales, quos fortuna, & victoria, a-
mica bellatoribus Numina proprijs de
statuis, per substratos hostium tumulos,
Tibi erexerunt. Nutabant patentia por-
tis castella; cadebant pronæ urbium do-
micilia vertice, supplices Martis ceræ
Tua inter trophæa appensæ refulgebāt.
Quibus etiam nuper vota propriæ infā-
miæ subscripserunt, Tanaiticus Impera-
tor, & Imbraimus Bassa, Timori litaturi:
dum substratis fascib9 transfugæ, excuf-
fas, suis de manibus laureas, Tuæ victo-
riæ consecrarent. Atque ex his laureis
prin-

Principis nostri, potentissimo UMBONI
appenfis MURALIS CORONA esto: quam
protecta Patria, defensæ fortunæ, vindi-
cata libertas, vita Civium invictissimo
munimento; suo nimirum Rege coro-
nata devovent consecrantq; candidam
aquilam in Clypeo Africani deportatã,
fulminú feracem, adjecto lemmate; PRO
IOVE & NIDO, Regium super Scutum, æ-
terno adamanti incisura. Appendit si-
muleidem, veluti perpetuæ submissio-
nis vectigales ceras, Coronam OBSIDIO-
NALEM, quoties obsessa, toties trium-
phalis Respublica, tot victorijs, imò Re-
ge victore laureata. Achivo Agame-
mnóis Clypeo olim insculptos, in augu-
stum SOBIESCIANUM UMBONEM tráffert,
fortunæ & Bellonæ characteres: Ter-
ror hic est hominum, portat qui hunc, est
Agamemnon. Pulchrum Tui simulachrú
es Dei imago, ac lumen Princeps: qui
fulmina in sacrilegos Titanas vibrare,
solo terrore nominis, orbem concutere,
auspi-

БЕЛНКАГО

auspicijs bella solidare, fortunæ ipsi tel-
lum possis excutere. Habes Tuum ful-
minis ministrum Alitem, qui Tui No-
minis & terrorem, & amorem, non tan-
tum minaci fulmine, sed etiam vocali au-
gurio, per terras, urbesque circumferat.
Augur hæc simul Regina avium est, ut
quæ olim septemplici ostento, septem
Cajo Mario Consulatus, Tibi, uno Au-
gusto vultu, infinita regna coronata, im-
mortalia tempora laureata, & ominari, &
Regali potestate possit decernere. Nulli
se Junoniâ mancipatura in volucrè, Sce-
ptri, Thronique Tui fida custos, ultra
Calpen usque & Appenninum, per præ-
rupta montium, ardua saxorum; genero-
so ausu (si fata, Princepsque jubes) pro
cælo & nido, eluctari nõ detrectat. Quã
licet dolosa regnorum auceps Fortuna,
ex parte deplumavit, alasque ab oriente
& septentrione, lethali ictu truncavit;
nondum tamen humi serpit, Tuis sub
auspicijs, altiùs pro ipsis alis volatura;
spera-

sperat enim ad Tuos Serenissimi Solis Poloni radios, se renovandam; quas amisit plumas, recepturam apud illas gentes, quæ veluti pauperes corniculæ, alienis comptæ plumulis intumescunt, nunquam tamen nativum colorem, priscamque deformitatem occultaturæ. Tu verò REGUM INVICTISSIME, Aquilam Lechicam & Tuam Regali in scuto, pulchrum Martis, Fortunæque simulacrum, permittes adumbrari; ut Tu vigilem semper sceptri, solijque excubijs præpositam, armigeram Avem habeas: illa Te vigilem, excubijsque præsidem, suæ libertatis Principem, & Patrem veneretur. Ac proinde Tu ejus obsequio, illa Tuo tuta imperio, REGIUM potentissimum Scutum, minacibus fortunæ telis possit objectare.

Quanquam nullas jam fortunas metuet, quibus Tu æternum servitium, factorum Dominus, & Imperator indixisti. Si enim Lechus hujus Regni pater,
H & prim9

primus fundator, sacro suo de tumulo
Patriam hanc respexisset: profectò vide-
ret in nido Aquilarum, quod ipse primis
auspicijs paraverat, hodie Tuum supra
Scutum feliciùs elaborato: Martes &
Bellonas, Victorias, & ipsas Fortunas,
aliaque belli & pacis Numina, in pullos
Aquilæ Polonæ transformata, educari.
Quæ omnia Tibi Regi suo jurata; anti-
stite virtute, nominante Bellonâ, For-
tunâ inaugurante, REGIO Tuo Vertici,
Diadema Regni consecrant. Extorsisti
enim calculum Martis, Tuâ magnitudi-
ne; bellorum, potentiâ; victoriarû, auspi-
cijs; fortunarû, sanguine, et virtute; ut ni-
hil Tibi deesset ad gloriam, qui omnium
gloriæ, imò divinæ simul indulgentiæ
munus; & vertentium fatorum curâ, o-
mnibus ad gloriam superesse deberes.
Et quidem fortuna ipsa Hyppodromi-
cos per circulos, volubilesque regno-
rum, ac terrarum sphæras; tandem defa-
tigata & lassata, ad pedes Tuos conqui-
evit:

evit: quam pridem antè, in pulchrum
mancipium cogere potuisti; nisi ejus cō-
stantem Tuo ab arbitrio orbitā, corona-
rij circuli locò, in Reginae Poloniae ca-
put, velles imponere: Tuo simul invi-
ctissimo Scuto, Symbolum in Caij Cæ-
saris umbone deportatum; sphæram ni-
mirum mundi cum Archimede adjectu-
rus: ut orbem Polonum, polari orbi nō
dissimilem. Illustrium Planetarum sena-
tu; fixis, ijsque Martijs stellarum flammis,
fortunatorum siderum ignibus, novus
Archimedes distinguens: motrice potē-
tiā, Tuo scilicet divino ingenio, inferio-
res, ac superiores cæli Lechici orbes, ni-
hil mutante fortunæ orbitā, gubernes.
Quem vota Civium, Cæsarum Regum-
que Zodiaco radiantem, in sphæra fortu-
næ ut semper contemplantur; Regina
provinciarum, & populorum Tuorum
Polonia Tibi vectigalis, sublimes Civiū
suorum, hoc est coronæ suæ apices; ac
turritum tot urbibus, & arcibus caput
incl-

Anno

inclinans; Te prona veneratur. Id vni-
cè à superis requirens, ut Tuus immor-
talis potentiae apex, utriusq; solis pur-
purâ illustris, ex multorum Regnorum
pondere, graui sceptro potens, terrarû
mariumque ambitu, cæli zonis, imò ipso
cælo, omnium stellarum ferto coronat9:
orbis utriusque diu sustentet maiestatem.
Atque jam Regum fortissime, habes
orbis Poloni compendiosa in coronario
regalis auri orbe, aurea vota; imò pectora
Civium: habet orbis Polonus Te voto-
rum ac fortunarum omnium compendi-
um. Scandis Tu Regale solium terris
regnisque major, totâ Patriâ coronatus:
conscendit illa humanæ felicitatis fasti-
gium, major se ipsa, toto suo Principe co-
ronata. Imponit Augusto Tuo vertici,
omnium Regum & Imperatorum coro-
nas, omnium victorum laureas: quia in
Te uno omnium Regum & Imperatorû
pulchrum exhibens spectaculum, orbis
victorijs, Poloniam Tuam coronasti. Ha-
bes

bes Civicam Coronam, quam sanguis & honor: Lauream, quam Sapiencia & virtus: Obsidionalem, quam Gradivus: Triumphalem, quam victoria: Castrensem & Muralem, quas Bellona & Clementia: habes Regni Diadema, quod Fortuna è votis Civium, & Patriæ arbitrio, Tibi hodie consecravit. veriùs dixisse debui, Tuum, & à Te mutuatum: Tua manu impositù Diadema, Regina Polonia Tibi reddidit. Tu enim prior publicas clementiâ fortunas: ærumnas fortunis: bella victorijs; victorias triumphis; spes, & vota Patriæ, eventu coronâsti: Dignior Augusto Princeps, qui erecto triumphali versùs Jovem curru, divinâ, quantum per mortalitatem licet, veneratione, à memori beneficiorum Republica, super semi-Deos attollaris. Cuius illa imperio subijciet tot annorum lustra, quot alit spes & vota Civium: imò quot sunt vota Tua, Civium, & Poloniæ: brevius; Tua solius, cùm Polonia non possit

I quid

Подписана :

1

quidquam benè vovere, nisi in Te: quæ
non potuit benè vivere, nisi à Te; qui
in ea victurus es immortalitatem. Atq;
hæ sint Martis fortunarumq; votiux
ceræ, Serenissimo Sobiesciano Vmboni
à gratijs immortalibus appensæ, nunquã
ceræ; quas adamante, perennique ære,
gloria solidavit. Tu verò æterno manci-
pata amori, & obsequio Sarmatia, Regi-
um coronatum maximæ felicitatis Scu-
tum, per feros temporum orbis, indefec-
taq; fata deferens: cùm nudum, Martiã
velut chartam, omni virtutis, gloriæq;
calamo, ad purpuratam bellorú sepiam
patere scias; quidquid ei benè volueris,
incide ad perennitatem: Cùm tamen
minimum velle non potes; maximum se-
per Tuum Regem æstimatura; nec mi-
nimum poteris inscribere: quidquid
autem incripseris maximum; in ipso en-
comij fine, ubi desieris, semper tu scri-
bes, posteritasque leget

INITIUM.

